

Advokatvirksomhederne i tal

Brancheanalyse

maj 2005

Indholdsfortegnelse

Advokatbranchens struktur	2
Advokatbranchens sammensætning	3
Fastholdelse af kvindelige advokater	6
Advokatvirksomhedernes struktur	9
Tilgangen af advokater	11
Advokaters møderet for Landsret og Højesteret	13
Advokatbranchens økonomiske udvikling	15

NB!

Datamaterialet til denne brancheanalyse er baseret på Advokatsamfundets medlemsregister og træk fra Danmarks Statistik. Advokatvirksomheder, der ikke har haft omsætning inden for de pågældende år, er ikke del af datamaterialet.

Advokatbranchens struktur

Advokatbranchen tæller 4.635 advokater beskæftiget i 1.471 forskellige advokatvirksomheder fordelt på 1.531 individuelle arbejdssteder eller advokatkontorer. Branchen er karakteriseret ved en høj repræsentation af mandlige advokater.

Virksomhedsstrukturen er kendetegnet ved, at to ud af tre af advokatkontorerne er enkeltmandskontorer. Næsten hver femte advokat er beskæftiget i en af de 10 største advokatvirksomheder¹. Hver anden advokat er beskæftiget i Storkøbenhavn.

2004 blev det første år i det nye årtusinde med stigende økonomisk omsætning, og der er derfor grund til optimisme i branchen. Et stigende antal advokatfuldmægtige er beskæftiget på landets advokatkontorer, men fastholdelsesproblematikken for kvindelige advokater i branchen er stadig uløst. Kvindelige advokater

udgør kun en ud af fire advokater, selvom fire ud af ti advokater, der beskikkes, er kvinder. Tendensen er dog positiv med en større andel kvindelige advokater end tidligere.

¹ 10 største advokatvirksomheder er defineret ud fra antallet af beskæftigede advokater.

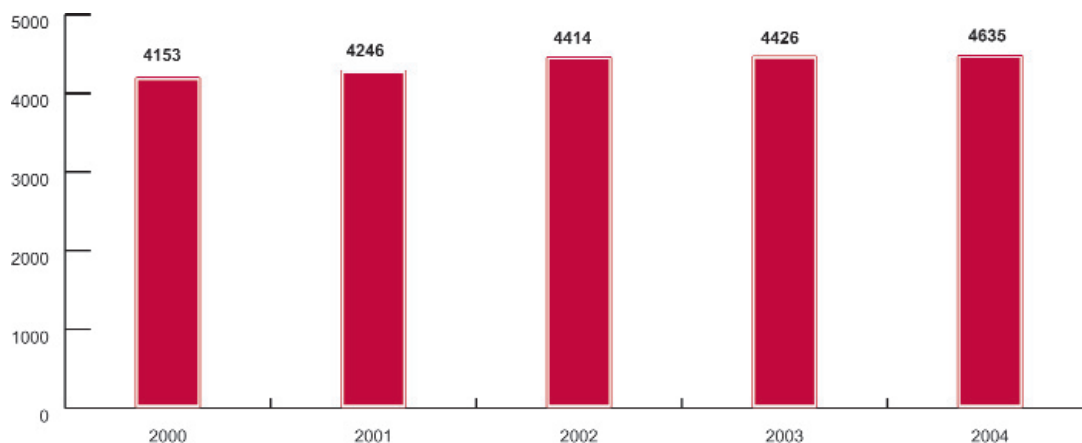

Advokatbranchens sammensætning

Ved udgangen af 2004 var der fem procent flere advokater end året før - i alt 4.635 advokater. Set over en fireårig periode er antallet af aktive advokater vokset med ni procent fra 4.246 advokater i 2001. I 2002 voksede branchen med fire procent flere advokater i

modsatning til 2003, hvor der ikke var en betydelig stigning i antallet af advokater. Samlet er der kommet 12 procent flere advokater til branchen i perioden fra 2000 til 2004.

Advokater de seneste 5 år

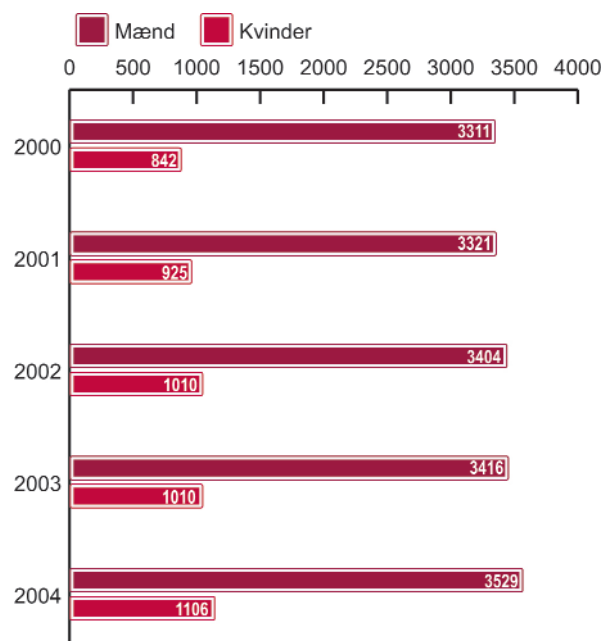
Kønsfordelingen i branchen afspejler stadig, at advokatgerningen har været et udpræget mandefag. I 2004 var 76 procent af samtlige advokater mænd, men der er en tendens mod, at et stigende antal kvinder søger ind i advokatbranchen.

Advokater de seneste 5 år

	Mænd	Kvinder	Advokater
2000	3311	842	4153
2001	3321	925	4246
2002	3404	1010	4414
2003	3416	1010	4426
2004	3529	1106	4635

Efterhånden, som de ældre generationer deponerer deres beskikkelser, forventes antallet af kvinder og mænd i branchen at blive mere ensartet. Der er dog stadig en overrepræsentation af kvinder, der forlader branchen, men sammenlignet med år 2000 er overrepræsentationen aftagende. Med den nuværende udvikling vil der ikke desto mindre gå mange år førend, der er en ligelig fordeling af kvinder og mænd på landets advokatkontorer.

Advokater fordelt på køn

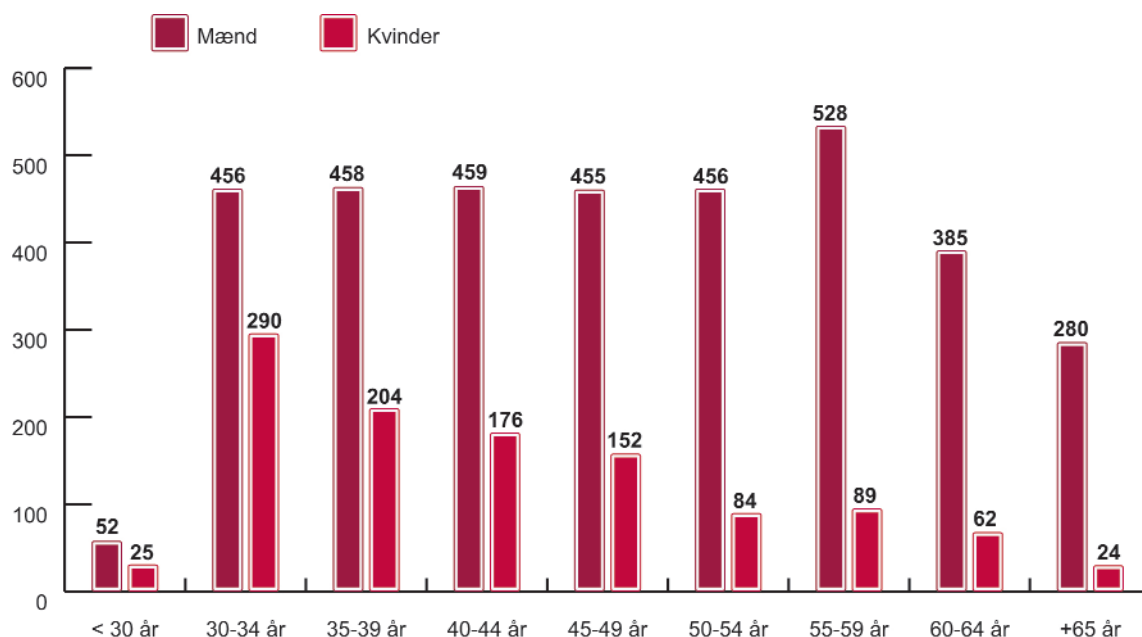

Høj gennemsnitsalder i advokatbranchen

I 2004 var gennemsnitsalderen for alle advokater 47 år. Der er en betydelig forskel i aldersfordelingen mellem kvinder og mænd. Hvor hver fjerde kvindelige advokat i 2004 var mellem 30 og 34 år, var det tilsvarende tal for mandlige advokater hver ottende. Der er således en generation af unge kvindelige advokater på vej frem.

Den mere modne del af advokatbranchen præges fortsat af mandlige advokater, og næsten hver anden mandlige advokat er 50 år eller ældre. Selvom advokater historisk er ældre, når de lader sig pensionere end beskæftigede i andre brancher, så viser denne høje aldersfordeling, at en lang række advokatvirksomheder står overfor et generationsskifte i de kommende år. Denne konklusion forstærkes af, at hovedparten af de mandlige advokater over 50 år er partnere og derfor udgør en meget stor andel af partnerkredsene i advokatvirksomhederne. For enkeltmandskontorerne er de forestående generationsskifter særligt udtalt, idet næsten 2 ud af 3 advokater på disse kontorer er 50 år eller ældre. Generelt gælder der, at de største kontorer med mere end 20 advokater har den laveste gennemsnitsalder. Hver anden advokat på disse kontorer er under 40 år.

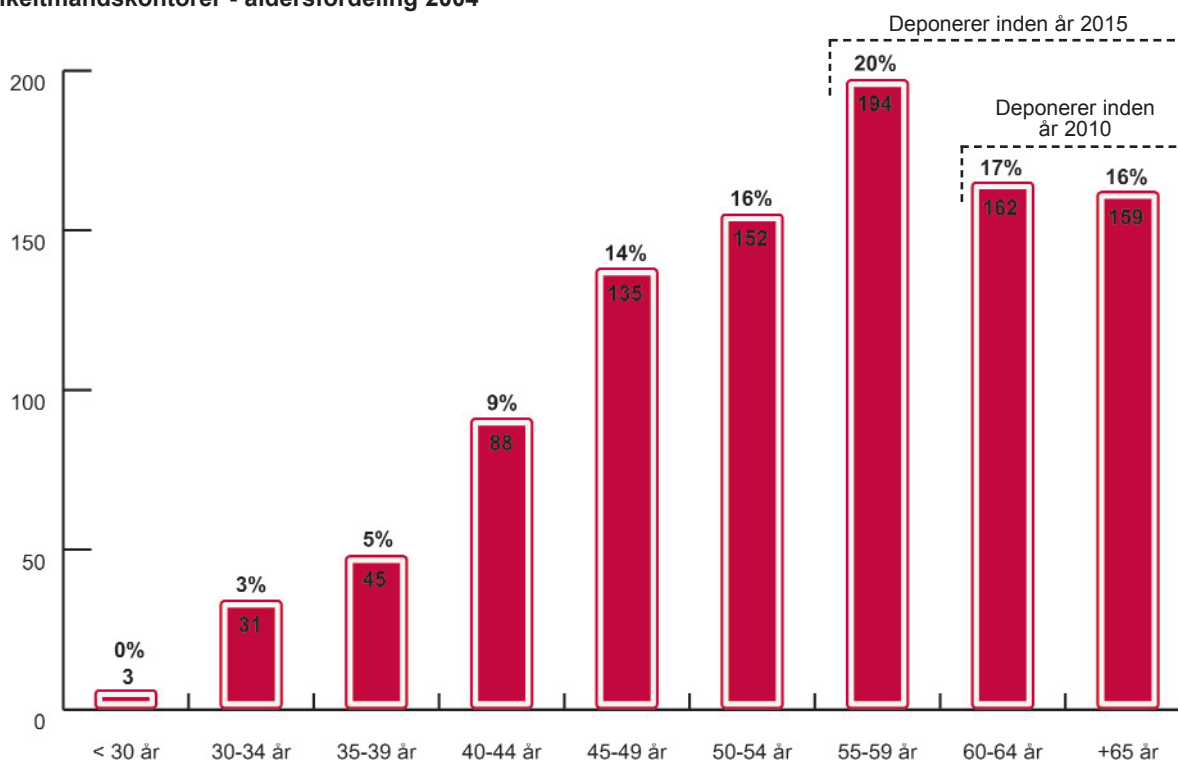
Advokater fordelt på alder og køn

For advokater ældre end 50 år er den gennemsnitlige deponeringsalder 65 år. På enkeltmandskontorerne betyder det, at mere end 33 procent af disse kontorer skal gennemføre et generationsskifte i løbet af de kommende fem år. Inden for de næste ti år forventes det på baggrund af den gennemsnitlige deponerings-

alder, at mere end halvdelen af enkeltmandskontorerne skal gennemføre et generationsskifte. Enkeltmandskontorerne står derfor overfor en betydelig udfordring med at forberede de mange generationsskifte.

Enkeltmandskontorer - aldersfordeling 2004

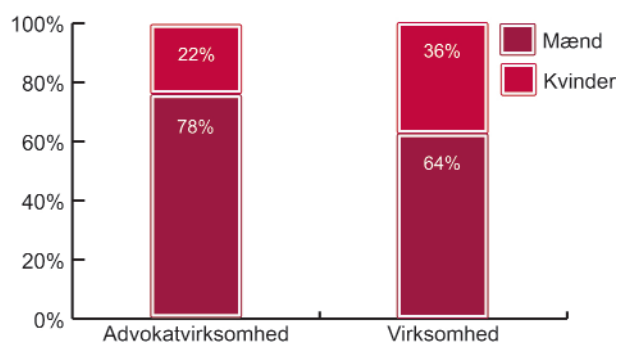
Fastholdelse af kvindelige advokater

Kvindelige advokater søger fortsat væk fra advokatkontorerne

Over den seneste fireårige periode fra 2001 til 2004 har fordelingen af advokaters ansættelse i henholdsvis advokatvirksomheder og andre virksomheder som interesseorganisationer, forsikringsselskaber, banker og teleselskaber været uændret således, at 9 ud af 10 advokater har været beskæftiget i en advokatvirksomhed. Andre virksomheder har imidlertid en forholdsvis overrepræsentation af kvindelige advokater beskæftiget. Hvor omtrent hver femte advokat beskæftiget i en advokatvirksomhed er kvinde, er den tilsvarende fordeling for andre virksomheder, at hver tredje advokat er en kvinde. Overrepræsentationen af kvindelige advokater i andre virksomheder illustrerer fastholdelsesproblematikken på advokatkontorerne. Kvindelige advokater søger således over i andre erhverv, hvor blandt andet arbejdstider, barselspoli-

tikker og karriereplanlægning er mere forenelige med mange unge kvindelige advokaters professionelle og familiære ambitioner. Der var i 2004 beskæftiget 567 advokater i 285 forskellige virksomheder, der ikke driver advokatvirksomhed.

Advokater fordelt på type virksomhed 2004

Sammenlignet med fordelingen af kvindelige og mandlige advokater i Skandinavien tegner der sig det samme billede. I Norge er der ligeledes en stor andel

kvindelige advokater beskæftiget udenfor advokatvirksomhederne. I de norske advokatvirksomheder er under hver femte advokat en kvinde og i andre virksomheder udgør de norske kvindelige advokater næsten hver tredje advokat.

Norske advokater i advokatvirksomhed

Advokatvirksomhed	
Kvinder	17%
Mænd	83%

Norske advokater i virksomhed

Virksomhed	
Kvinder	31%
Mænd	69%

Fastholdelsesproblematikken for kvindelige advokater afspejler sig tydeligt i antallet af deponeringer. Hvor antal deponeringer for mandlige advokater fra 2001 til 2004 er faldet med næsten en femtedel, er det tilsvarende tal for kvinder steget med en fjerdedel. Betragtes denne fordeling i forhold til det faktiske antal advokater er problematikken med at fastholde kvindelige advokater større og mere udtalt.

Deponeringer de seneste 5 år

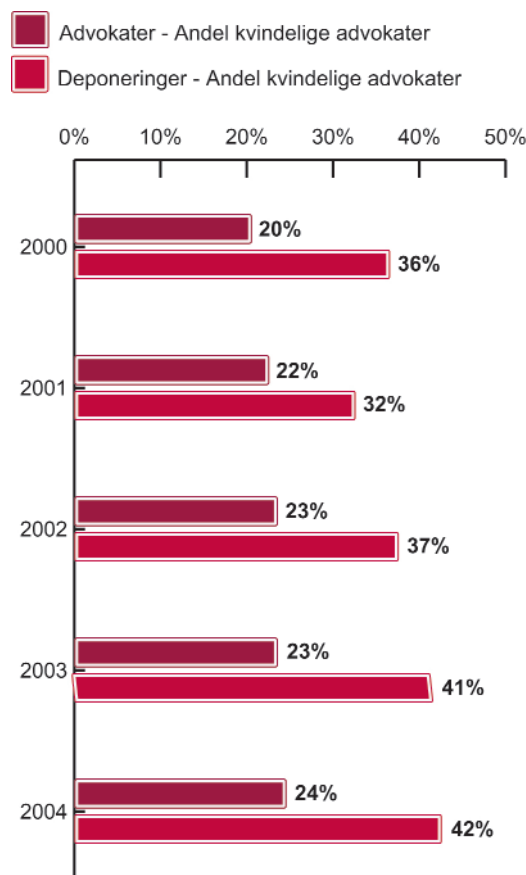
	Mænd	Kvinder	I alt
2000	125	70	195
2001	153	71	224
2002	139	81	220
2003	123	86	209
2004	105	86	191

Kun tre procent af alle mandlige advokater valgte i 2004 at deponere deres beskikkelser. Til sammenligning valgte otte procent eller omtrent tre gange så stor en del af de kvindelige advokater at deponere deres beskikkelser. I forhold til den generelle kønsfor-

deling udgør de kvindelige advokater kun en fjerdedel af branchen, men næsten halvdelen af samtlige deponeringer var en kvindelig advokat.

Over de sidste fire år er andelen af kvindelige advokater steget med to procentpoint, men til sammenligning er andelen af deponeringer fra kvindelige advokater steget med 10 procentpoint fra 32 procent i 2001 til 42 procent i 2004. Det er således kun fordi advokatstanden generelt vokser, at det samlede antal kvindelige advokater ikke er faldende.

Kvindelige advokater og deponeringer 2004

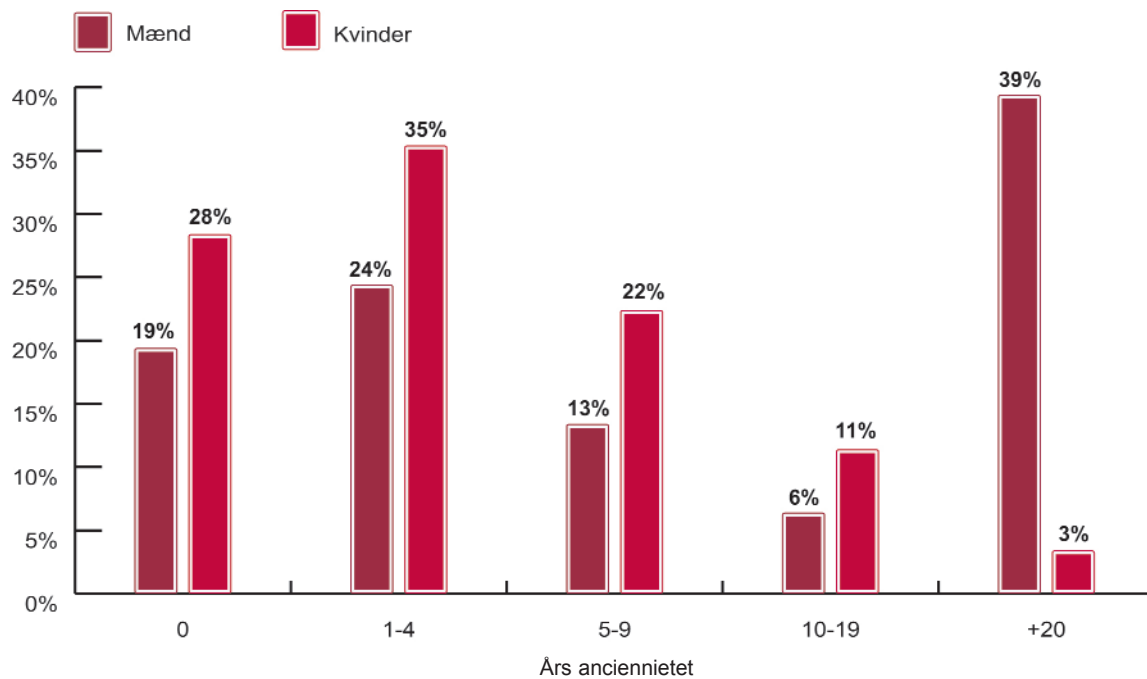

I forhold til anciennitet er der en meget tydelig forskel mellem de mandlige og kvindelige advokater, der i 2004 deponerede deres beskikkelser og dermed forlod branchen. Generelt deponerer de kvindelige advokater i en væsentligt yngre alder end de mandlige kollegaer. Således har 63 procent af de kvindelige

advokater deponeret inden for de første fire år efter deres beskikkelse sammenlignet med 43 procent af de mandlige advokater inden for samme tidsperiode. Advokatvirksomhederne har således meget vanskeligt

ved at fastholde de kvindelige advokater, hvilket tydeliggøres af, at blot tre procent af dem stadig er beskikkede efter 20 års anciennitet. Det samme tal for mandlige advokater er 39 procent.

Deponeringer 2004

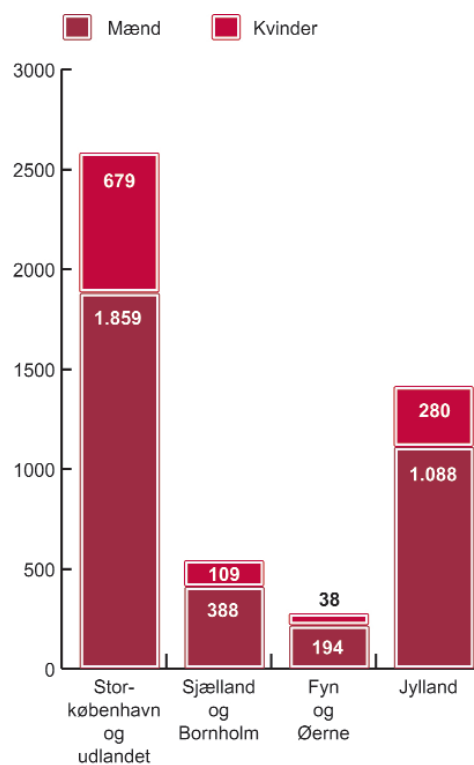

Advokatvirksomhedernes struktur

København er centrum for advokater

Storkøbenhavn er fortsat centrum for advokatbranchen, og mere end halvdelen eller nøjagtigt 2.538 af samtlige advokater arbejdede i 2004 på et kontor i 1. advokatreds. 1. kreds består af advokatkontorer i Storkøbenhavn og i udlandet, hvor sidstnævnte udgør en meget lille del. 9. advokatreds, der hovedsageligt dækker Århus og omegn, er næststørst med 481 advokater. Samlet arbejder omkring 30 procent af advokaterne på kontorer i Jylland. Kvindelige advokater udgør 25 procent af alle advokater i Storkøbenhavn, hvilket er den højeste geografiske repræsentation. Den laveste repræsentation af kvindelige advokater findes på de fynske advokatkontorer, hvor kun hver sjette ud af i alt 232 advokater er en kvindelig advokat.

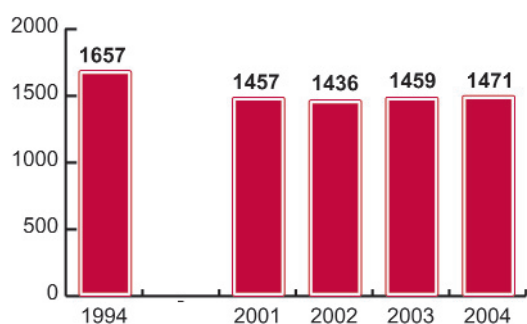
Advokater fordelt på regioner og køn 2004

Fusionsbølgen stoppet

Antallet af advokatvirksomheder har i perioden fra 2001 til 2004 været rimelig stabilt, og i branchen er der registreret 1.471 aktive advokatvirksomheder. Sammenlignet med for 10 år siden, hvor der var 1.657² advokatvirksomheder, er der i dag 12 procent færre advokatvirksomheder, hvilket blandt andet skyldes en række fusioner op gennem 90'erne. Efter årtusindskiftet er fusionsbølgen aftaget, og der er nu en svag tendens mod, at flere advokater vil være selvstændige og derfor etablerer egne advokatvirksomheder.

Antal advokatvirksomheder

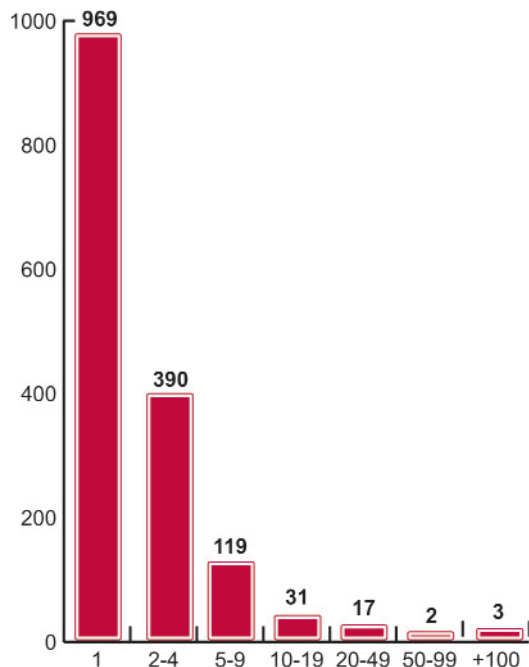

Ved udgangen af 2004 bestod advokatbranchen af en underskov af enkeltmandskontorer og nogle få meget store advokatkontorer hovedsagligt placeret i København. Af samlet 1.531 advokatkontorer eller arbejdssteder er 2 ud af 3 drevet som et enkeltmandskontor. Hver fjerde kontor har mellem 2 og 4 beskæftigede advokater. Der er fem advokatkontorer med flere end 50 beskæftigede advokater. Der er i perioden fra 2001 til 2004 ikke sket nogen signifikant ændring i retning af generelt større eller mindre advokatkontorer.

Af landets 1.531 advokatkontorer har 46 procent eller knap halvdelen adresse i Storkøbenhavn. Til sammenligning arbejder 55 procent af alle landets advokater på et kontor i Storkøbenhavn. Advokatkontorerne i Storkøbenhavn har således gennemsnitligt flere beskæftigede advokater end konto-

terne i provinsen, hvilket hovedsageligt kan forklares med, at de fem største kontorer målt på antal advokater har adresse i netop Storkøbenhavn.

Antal advokatvirksomheder fordelt på antal advokater 2004

Advokatkontorer geografisk fordelt på kredse 2004

Advokatvirksomheder	
1. kreds	704
2. kreds	157
3. kreds	58
4. kreds	37
5. kreds	99
6. kreds	38
7. kreds	66
8. kreds	77
9. kreds	148
10. kreds	66
11. kreds	81
Total	1531

De 10 største advokatvirksomheder beskæftigede i 2004 cirka 800 advokater, hvilket svarer til 17 procent af samtlige advokater i branchen.

² Aarsø-Nielsen Rapporten

Tilgangen af advokater

I 2004 blev der beskikket 287 nye advokater. Heraf var 165 mænd og 123 kvinder. I forhold til år 2000 udgør det en samlet stigning i antallet af advokatbeskikkelser på 21 procent, hvilket fordeler sig på en markant stigning i beskikkelser af kvindelige advokater på 28 procent, og en mere moderat stigning på 16 procent i antallet af beskikkelser af mandlige advokater.

Beskikket som advokat

	Mænd	Kvinder	Total
2000	141	96	237
2001	137	101	238
2002	143	109	252
2003	186	122	308
2004	165	123	288

Inden for de seneste 5 år toppede antallet af nye advokater i 2003, hvorefter antallet faldt med seks procent i 2004. Til trods for at næsten halvdelen af alle beskikkelser i 2004 var kvindelige advokater, udgør de kvindelige advokater stadig kun 25 procent af alle advokater i branchen. Betragtet over de seneste fem år var 2003 det år, hvor flest advokater blev beskikket. I 2004 blev der beskikket syv procent færre advokater end året før.

Faldende tilgang af advokatfuldmægtige

Tilgangen af advokatfuldmægtige er fra 2001 til 2003 faldet dramatisk med 41 procent fra 345 til 203 tilmeldte jurister til advokatuddannelsen. Dette fald hænger sammen med den økonomiske udvikling i branchen, der blandt andet er resultatet af den generelle økonomiske afmatning efter årtusindeskiftet, hvor advokatkontorerne blandt andet har reageret

ved at ansatte færre advokatfuldmægtige. Som følge deraf kan der forventes en faldende tilgang af nye advokater efterhånden, som advokatfuldmægtigene bliver beskikket.

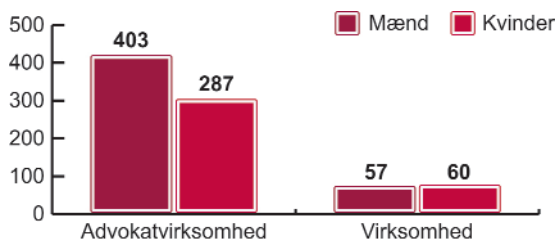
Tilgangen af advokatfuldmægtige

	Mænd	Kvinder	Total
2000	155	100	255
2001	206	139	345
2002	173	143	316
2003	125	78	203
2004	130	100	230

I 2004 er udviklingen vendt og tilgangen af advokatfuldmægtige er igen voksende, hvilket også forklares af stigende omsætning i branchen for 2004, der i forhold til året før er steget med ni procent til i alt 7.5 mia. kr. – se afsnittet advokatbranchens økonomiske udvikling.

I 2004 var der sammenlagt 807 advokatfuldmægtige fordelt på henholdsvis 347 kvinder og 460 mænd. Af disse var 690 ansat på advokatkontorer, og de resterende 117 var ansat i andre virksomheder som interesseorganisationer, forsikringselskaber, banker og teleselskaber. I sidstnævnte gruppe var der en ligelig fordeling af kvindelige og mandlige advokatfuldmægtige.

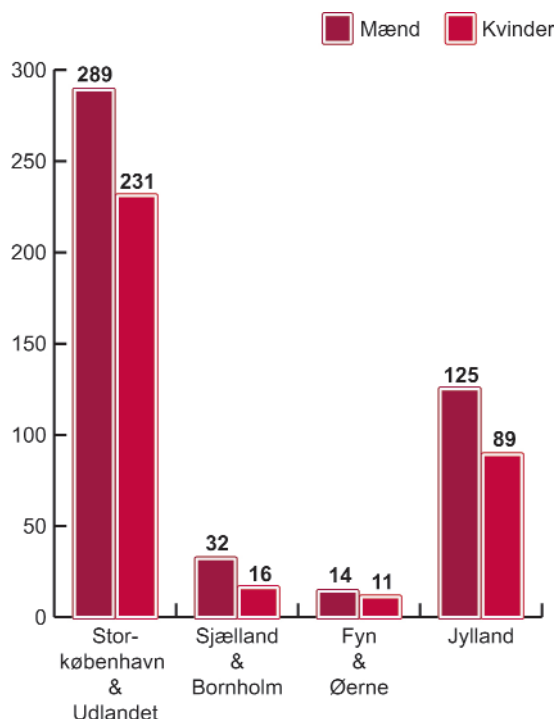
Tilgangen af advokatfuldmægtige

Ud fra en geografisk betragtning beskæftiger advokatkontorerne i 1. kreds, dvs. Storkøbenhavn og udlan-

det, den største andel af advokatfuldmægtigene. Omtrent 2 ud af 3 fuldmægtige arbejder således i denne region, og særligt de større advokatkontorer har haft størst succes med at gøre fuldmægtiguddannelsen til en fast del af deres personaleudviklingsprogram. Kun 1 ud af 33 advokatfuldmægtige er beskæftiget på et advokatkontor på Fyn og Øerne, hvilket sammenlignet med, at 1 ud af 20 advokater er beskæftiget på et kontor på Fyn og Øerne, er den største forholdsmæssige underrepræsentation af advokatfuldmægtige i en region.

Advokatfuldmægtige fordelt geografisk 2004

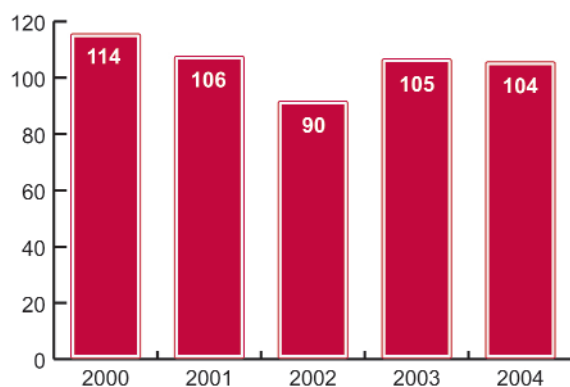

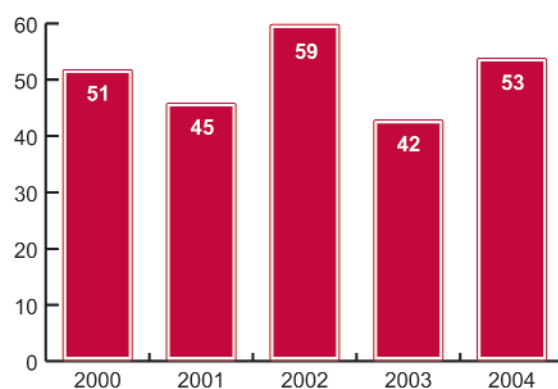
Advokaters møderet for Landsret og Højesteret

Udviklingen i antallet af advokater, der har fået møderet for Landsret eller Højesteret har været rimeligt stabil i perioden fra år 2000 til 2004. Således har 104 advokater i gennemsnit fået møderet for Landsretten og 50 advokater i gennemsnit fået møderet for Højesteret hvert år.

Advokater der får møderet for Landsret

Advokater der får møderet for Landsret

Af de advokater, der i denne periode har fået beskikelse for Landsretten, var en ud af tre en kvinde. Sammenlignet med branchen generelt, hvor kun en ud af fire er kvinde, er der en større andel af kvindelige advokater, der får møderet for Landsretten. Denne forholdsmæssige store andel af kvinder hænger sammen med gennemsnitsalderen for, hvornår

advokater får møderet for Landsretten. Mere end halvdelen af disse advokater er således mellem 30 og 34 år, og i denne aldersgruppe udgør kvinderne samtidigt en tredjedel af samtlige advokater. Af de ældre advokater har mindre end ti procent fået møderet for Landsretten, da de var ældre end 44 år.

Et andet billede tegner sig for Højesteret, hvor de kvindelige advokater blot udgør en ud af fem af de advokater, der får møderet for Højesteret. Forklaringen på denne forholdsvis lille andel af kvindelige advokater kan bl.a. findes i fastholdelsesproblematikken af kvindelige advokater. De kvindelige advokater forlader således advokatbranchen netop på det aldersmæssige tidspunkt, hvor advokater almindeligvis får møderet for Højesteret, hvilket i 2004 for fire ud af fem advokater var i perioden mellem 35 og 44 år. Det forudsættes derfor, at fastholdelsesproblematikken af kvindelige advokater løses, førend kønsfordelingen af advokater, der møder i Højesteret vil afspejle samfundet generelt.

Advokaterbranchens økonomiske udvikling

På vej mod bedre tider?

Starten på det nye årtusinde har ikke været en let periode for advokatbranchen. I takt med den generelle økonomiske afmatning har branchen oplevet et fald i den samlede omsætning, og det er først i regnskabsåret 2004, at denne nedadgående udvikling er blevet vendt. Baseret på momsindberetninger til ToldSkat omsatte advokatbranchen i 2004 for 7.5 mia. kr.

I forhold til 2003 er det en stigning på ni procent fordelt jævnt udover årets fire kvartaler. Fjerde kvartal er

den periode på året, hvor den største del af omsætningen skabes, hvilket er gældende for alle fire år fra 2001 til 2004.

Omsætning pr. kvartal fordelt på år (%)

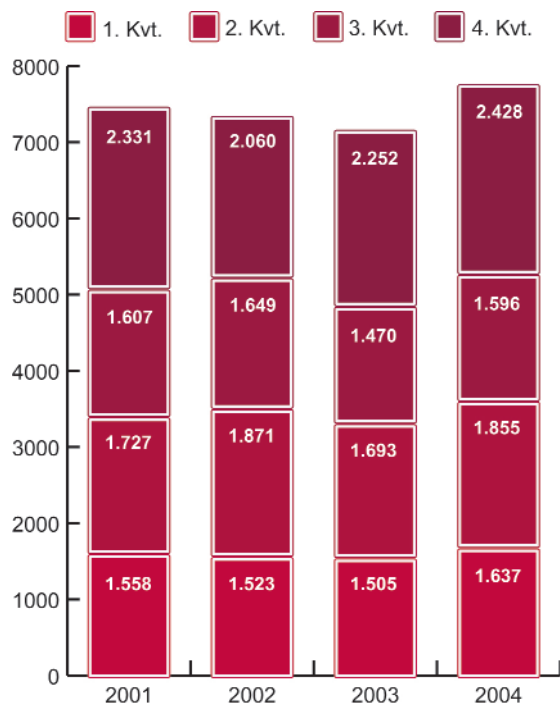
	1. Kvt.	2. Kvt.	3. Kvt.	4. Kvt.	År
2004	109%	110%	109%	108%	109%
2003	100%	100%	100%	100%	100%

Den positive udvikling i 2004 indikerer, at advokatvirksomhederne igen klarer sig godt, men kun relativt set da stigningen inklusiv inflation sammenholdt med 2001 er på beskedne fire procent. 2005 og 2006 vil vise om væksten i branchen fortsætter, og om udviklingen er vedvarende, eller om 2004 blot var et særligt tilfredsstillende år for advokatvirksomhederne.

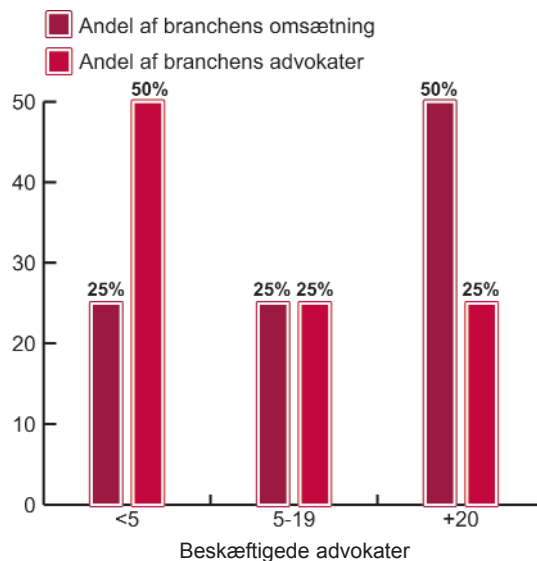
Omsætning pr. kvartal fordelt på år (Mio. Kr.)

	1. Kvt.	2. Kvt.	3. Kvt.	4. Kvt.	Total
2001	1.558	1.727	1.607	2.331	7.223
2002	1.523	1.871	1.649	2.060	7.103
2003	1.505	1.693	1.470	2.252	6.920
2004	1.637	1.855	1.593	2.428	7.516

Omsætning i advokatbranchen (Mio. kr)

Omsætningsfordeling og virksomhedsstørrelse

De store advokatkontorer har størst omsætning per advokat

De seneste detaljerede omsætningstal tilgængelige fra Danmarks Statistik er fra 2002 og viser, at 57 procent af omsætningen blev skabt på advokatkontorerne i hovedstadsområdet – 43 procent i resten af landet. På advokatkontorerne med mindst 20 advokater skabte cirka en fjerdedel af branchens advokater i samme år knap halvdelen af hele branchens omsætning. Til sammenligning skabte halvdelen af branchens advokater, der var beskæftigede på de små kontorer med mindre end fem advokater, knap en fjerdedel af branchens omsætning. Det er således de store advokatvirksomheder, der skabte den største omsætning per advokat, og de mindste kontorer der skabte den mindste omsætning per advokat.

Advokatsamfundet
Kronprinsessegade 28
1306 København K
Tlf. 33 96 97 98
Fax 33 36 97 50
www.advokatsamfundet.dk